

Тема 2. ТЕОРІЯ АВТОМАТІВ

Питання для опрацювання.

1. Скінченні автомати.
2. Автомати з машинною пам'яттю.
3. Машини Тьюрінга.
4. Автомати Маркова.
5. Машина Поста.

Варіанти завдань.

2.1. Скласти програму роботи для Мащини Тьюрінга, де P – вхідне непорожнє слово ($\text{length}(P) > 2$), A – алфавіт вхідного слова, тобто набір символів з яких може складатися слово P (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

№	Завдання
1.	$A=\{0,1,2,3,4,5,6,7,8,9\}$. Збільшити задане на стрічці слово P на 1.
2.	$A=\{a,b\}$. Видалити зі слова P його другий символ.
3.	$A=\{a,b,c\}$. Видалити зі слова P перше входження символу b , якщо воно існує.
4.	$A=\{a,b,c\}$. За першим символом слова P вставити символ c .
5.	$A=\{a,b,c\}$. Вставити в слово P символ a за першим входженням символу c , якщо воно існує.
6.	$A=\{a,b,c\}$. Видалити зі слова P всі входження символу a .
7.	$A=\{a,b\}$. Продублювати слово P , розділяючи слово і копію знаком $=$.
8.	$A=\{a,b,c\}$. Дописати зліва до слова P символ b ($P \rightarrow bP$).
9.	$A=\{a,b,c\}$. Дописати справа до слова P символи bc ($P \rightarrow Pbc$).
10.	$A=\{a,b,c\}$. Замінити на c кожен другий символ в слові P .
11.	$A=\{a,b,c\}$. Залишити в слові P тільки символи b .
12.	$A=\{a,b,c\}$. Залишити в слові P тільки останній символ.
13.	$A=\{0,1\}$. Вважати слово P записом двійкового числа. Видалити з нього незначущі нулі, якщо такі є.
14.	$A=\{a,b,c\}$. Якщо P – слово парної довжини 2^n , то у відповіді вивести a , в протилежному випадку – порожнє слово.
15.	$A=\{a,b,c\}$. Дописати зліва до слова P його перший символ.
16.	$A=\{a,b\}$. В слові P поміняти місцями його перший і останній символи.
17.	$A=\{a,b\}$. Замінити в слові P кожне входження b на aa .
18.	$A=\{a,b,c\}$. Замінити в слові P кожне входження ab на c .

19.	$A=\{a,b\}$. Подвоїти слово P . Наприклад: $abb \rightarrow abbabb$.
20.	$A=\{a,b\}$. Подвоїти кожний символ в слові P . Наприклад: $bab \rightarrow bbaabb$.
21.	$A=\{0,1\}$. Перевернути слово P . Наприклад: $011 \rightarrow 110$.
22.	$A=\{0,1\}$. Перенести перший символ слова P в кінець слова.
23.	$A=\{0,1\}$. Перенести останній символ слова P на початок слова.
24.	$A=\{0,1\}$. В слові P поміняти місцями перший і останній символи.
25.	$A=\{0,1\}$. Якщо в слові P співпадають перший і останній символи, то видалити обидва, в протилежному випадку слово не змінювати.
26.	$A=\{a,b,c\}$. Зі всіх входжень символу a в слово P залишити останнє входження, якщо таке існує.

Закінчення табл. 2.1

27.	$A=\{a,b,c\}$. Якщо слово P починається з символу b , то замінити P на порожнє слово, в протилежному випадку слово не змінювати.
28.	$A=\{0,1,2,3,4,5,6,7,8,9\}$. Зменшити задане на стрічці слово P на 1.
29.	$A=\{0,1\}$. Замінити в слові P кожне входження 00 на 1 .
30.	$A=\{0,1\}$. Залишити в слові P тільки символи 0 .

2.2. Скласти нормальний алгоритм Маркова, де P – вхідне непорожнє слово ($\text{length}(P) > 2$), A – алфавіт вхідного слова, тобто набір символів з яких може складатися P (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

№	Завдання
1.	$A=\{a,b,c,d\}$. В слові P замінити перше входження символів aa на bbb та видалити всі входження символу c .
2.	$A=\{a,b\}$. Перетворити слово P так, щоб на початку опинилися всі символи a , а в кінці – всі символи b . Наприклад: $babba \rightarrow aabbb$.
3.	$A=\{a,b\}$. Видалити зі слова P його перший символ.
4.	$A=\{0,1,2,3\}$. Слово P – невід'ємне ціле число в четвірковій системі зчислення. Необхідно записати це число в двійковій системі зчислення. Наприклад: $0123 \rightarrow 00011011$.
5.	$A=\{a,b\}$. Приписати символ a в кінець слова P . Наприклад: $bbab \rightarrow bbaba$.
6.	$A=\{a,b\}$. В слові P замінити останнє входження символу a на aa , якщо таке існує. Наприклад: $bababb \rightarrow babaabb$.
7.	$A=\{0,1\}$. Перенести в кінець слова P його перший символ. Наприклад: $10001 \rightarrow 00011$.
8.	$A=\{a,b\}$. Продублювати слово P . Наприклад: $abb \rightarrow abbabb$.

9.	$A=\{m,n,k\}$. В слові P замінити всі пари nk на m , якщо такі є.
10.	$A=\{f,h,p\}$. В слові P замінити на m тільки першу пару nk , якщо такі є.
11.	$A=\{a,b,c\}$. Дописати слово ccc зліва до слова P .
12.	$A=\{0,1\}$. В слові P поміняти місцями перший і останній символи.
13.	$A=\{a,b,c\}$. Замінити слово P на слово a .
14.	$A=\{1,2,3,4\}$. Перетворити слово P таким чином, щоб спочатку були всі парні цифри, а потім – всі непарні. Наприклад: $432214 \rightarrow 422431$.
15.	$A=\{a,b,c\}$. Перетворити слово P таким чином, щоб спочатку були всі символи a , потім – всі символи b і в кінці – всі символи c .

Закінчення табл. 2.2

16.	$A=\{a,b,c\}$. В слові P подвоїти перший символ, тобто приписати цей символ зліва до P .
17.	$A=\{a,b,c\}$. Зі слова P видалити другий символ.
18.	$A=\{a,b,c\}$. За першим символом слова P включити символ c .
19.	$A=\{a,b,c\}$. Дописати слово cba справа до слова P .
20.	$A=\{a,b,c\}$. Видалити зі слова P його останній символ.
21.	$A=\{a,b\}$. В слові P всі символи a замінити символами b , а всі початкові символи b – на a .
22.	$A=\{a,b,c\}$. Подвоїти кожний символ в слові P . Наприклад: $bac b \rightarrow bbaaccbb$.
23.	$A=\{a,b,c\}$. Видалити зі слова P друге входження символу a , якщо такий існує.
24.	$A=\{a,b,c\}$. Видалити зі слова P третє входження символу a , якщо такий існує.
25.	$A=\{a,b\}$. Перенести перший символ слова P в кінець слова.
26.	$A=\{a,b\}$. Перенести останній символ слова P на початок слова.
27.	$A=\{0,1\}$. Перевернути слово P . Наприклад: $011 \rightarrow 110$.
28.	$A=\{a,b,c\}$. Зі всіх входжень символу a в слово P залишити останнє входження, якщо таке існує.
29.	$A=\{0,1\}$. Якщо в слові P співпадають перший і останній символи, то видалити обидва, в протилежному випадку слово не змінювати.
30.	$A=\{a,b,c\}$. Видалити зі слова P всі входження символу a , якщо такі існують.